

EVROPSKÝ PARLAMENT: PLENÁRNÍ ZASEDÁNÍ
BUDOUCÍ SMĚŘOVÁNÍ EU

Kancelář Senátu PČR
Oddělení pro EU

Určeno pro potřebu
senátorek
a senátorů

Všechny stručné
týdenní výběry
událostí EU
naleznete [zde](#).

Modrý, podtržený
text značí hyperlink
s odkazem
na zmiňovaný
dokument.

**Podrobné zápisy
z jednání na
vyžádání.**

Zpracovala:
Terezie Písařová

Zástupkyně při
Evropském parlamentu

mobil:
CZ +420 731 124 389
BE +32 (0) 460 961 731

E-mail:
pisarovaT@senat.cz

Europoslanci na plénu schválili tři nelegislativní usnesení o možných změnách a úpravách současné institucionální struktury EU, zlepšení fungování EU využitím potenciálu Lisabonské smlouvy i usnesení týkající se rozpočtové kapacity v eurozóně, ve kterých představili svou vizi budoucnosti Evropy (před výročním podpisu tzv. **Římských smluv** dne 25. března 1957, které položily základ budoucímu evropskému integračnímu procesu: Smlouva zakládající Evropské hospodářské společenství (EHS) a Smlouva zakládající Evropské společenství pro atomovou energii (Euratom), které vstoupily v platnost dne 1. ledna 1958 („původními“ státy integračního procesu v roce 1957 byly Francie, Spolková republika Německo, Itálie, Belgie, Lucembursko a Nizozemsko)).

Diskuse o budoucnosti EU vycházela ze tří podkladů: 1) [zprávy](#) Zlepšení fungování EU využitím potenciálu Lisabonské smlouvy/LS/ Výboru pro ústavní záležitosti (AFCO) zpravodajů E. Broka a M. Bresso; 2) [zprávy](#) Možný vývoj a změny současného institucionálního uspořádání EU výboru AFCO zpravodaje G. Verhofstadta; 3) [zprávy](#) O rozpočtové kapacitě pro eurozónu výborů rozpočtového (BUDG) a pro rozpočtovou kontrolu (ECON) zpravodajů R. Borgeho a P. Berès. Obsah zpráv, schválených plénem dne 16. 2. (připravovaných několik měsíců, mj. projednaných se zástupci národních parlamentů na mezivýborovém jednání v listopadu v EP (viz OCM 2. 12. 2016), lze shrnout do několika hlavních poselství: pokud chce EU zvýšit svou akceschopnost s cílem obnovit důvěru občanů a zvýšit odolnost ekonomiky vůči vnějším šokům, měla by plně využít Lisabonské smlouvy (*případně uvažovat o změně Smluv*) a realizovat zásadní vnitřní reformy. EU čelí mnoha výzvám, na které dosud nereagovala vhodným způsobem, reforma EU by měla vést k modernizaci EU díky zřízení nových a účinných evropských kapacit a nástrojů a posílení modelu spolupráce mezi vládami místo re-nacionalizace.

Ad 1): usnesení se zaměřuje na nejučinnější využití Lisabonské smlouvy. Navrženo mj. **a)** reforma pracovních metod EP s cílem vyrovnat se s budoucími výzvami pro posílení výkonu pravomocí politické kontroly nad Komisí, mimo jiné v provádění a uplatňování *acquis* v členských státech; **b)** transformace Rady EU (*ministři zemí EU*) na skutečnou (druhou) legislativní komoru (*vytvořil by se dvoukomorový legislativní systém EP a Rady, Komise by měla roli vládní exekutivy*), a přeměnu současných formací Rad (*nyní formace dle zaměření: např. jednání ministrů zahraničí = formát Rada FAC/Foreign Ministers' Council*) na přípravné orgány obdobné výborům EP; **c)** přechod na hlasování kvalifikovanou většinou na Radě vždy, kdy to Smlouvy umožňují (*zrychlí to proces rozhodování*); **d)** spojení funkce předsedy Euroskupiny a Komisaře pro hospodářské a finanční záležitosti; **e)** pro post Komisaře by členský stát navrhl 3 osoby, ze kterých by si předseda Komise vybral; **f)** postupné vytvoření společné obranné politiky (*zřízení stálé Rady ministrů obrany = koordinace obranných politik čl. států*). EP podporuje politický dialog s národními parlamenty/NP/ o obsahu legislativních návrhů, ale poukazuje na to, že rozhodnutí by měla být přijata na úrovni ústavní pravomoci a že existuje jasné vymezení odpovědností, pokud jde o rozhodování mezi NP a EP. NP by měl vykonávat „evropskou pobočku“ na základě národní ústavy, zejména v rámci kontroly národních vlád jako členů Rady, protože to je úroveň, na které z velké části mohou přímo ovlivňovat obsah evropského legislativního procesu. Oponuje proto vytvoření společného parlamentního orgánu NP a EP s pravomocí rozhodovat.

Ad 2): usnesení uvažuje různé reformy Lisabonské smlouvy v oblasti ekonomického řízení, zahraniční politiky, základních práv a demokracie, transparentnosti a odpovědnosti. Navrhuje se mj. **a)** začlenění Fiskálního paktu do právního řádu EU, začlenění ESM a jednotného fondu pro řešení krizí do práva EU, další rozvoj meziparlamentní konference dle článku 13 Fiskálního paktu, aby vznikl prostor pro významné a včasné diskuse mezi EP a NP; **b)** zřízení „ministerstva financí“ EU s ministrem - přiřadit Komisi roli ministra financí EU, podpořeného zvláštním rozpočtem eurozóny; **c)** snížení počtu Komisařů, v souladu s původními ustanoveními Lisabonské smlouvy, snížení počtu místopředsedů Komise na dva; **d)** jediné sídlo Evropského parlamentu (*nyní přesuny na jednání pléna do Štrasburku*); **e)** Evropští občané by měli v každém státě přímo volit zástupce jednotlivých politických frakcí na předsedu Komise. Pokud jde o národní parlamenty, EP uznává důležitou úlohu NP v současném institucionálním řádu EU, zejména v transpozici právních předpisů EU do vnitrostátního práva a roli v ex-ante a ex-post kontrole legislativních a politických rozhodnutí svých členů Rad, včetně jejich konfigurací, a proto navrhuje aktualizovat a rozšířit pravomoci národních parlamentů zavedením "zelené karty", NP by měly mít možnost předložit legislativní návrhy Radě k posouzení.

Ad 3): usnesení o finanční způsobilosti v eurozóně naznačuje sblížení ekonomik eurozóny a posílení jejich odolnosti vůči vnějším šokům. Navrhuje: **a)** vytvoření fiskální kapacity z ESM a dodatečné rozpočtové kapacity eurozóny (*součást rozpočtu EU, financováno státy platícími eurem*); **b)** zřízení Evropského měnového fondu (postupnou transformací ESM, absorpce asymetrických šoků a vstřebávání symetrických šoků; **c)** kodex konvergence (*5 let na splnění těchto kritérií pro daně, trh práce, investice, produktivitu a soc. soudržnost*); **d)** zlepšení správy, demokratické odpovědnosti a dohledu v eurozóně: sloučení funkce předsedy Euroskupiny a Komisaře pro hosp. a finanční záležitosti, zřízení postu ministra financí EU v rámci Komise, mj. také posílení role EP a NP při obnoveném rámci hospodářské správy s cílem zvýšit demokratickou odpovědnost. To zahrnuje zvýšení celostátní odpovědnosti za Evropský semestr a reformy konference dle čl. 13 Fisk. paktu. Pro zlepšení odpovědnosti by NP měly sledovat národní vlády, stejně jako EP by měl sledovat evropskou exekutivu.